

NOTITIE

Beantwoording vragen ontheffingsaanvraag kenmerk 2023-002753

Auteur :		Kenmerk:	20221387
Vrijgave :		Versie:	1
		Datum:	3 december 2024

Geachte [REDACTED] [REDACTED]

Op 6 november ontvingen wij uw brief met aanvullende vragen over de ontheffingsaanvraag met kenmerk 2023-002753. Hieronder volgt de toelichting.

AANLEIDING

Er zijn aanvullende vragen gesteld met betrekking tot de ontheffingsaanvraag onder de Wnb voor het RWZI Aalst terrein. Hieronder worden de vragen beantwoord, de structuur van de oorspronkelijke brief is aangehouden evenals de nummering van de vragen.

Schuingedrukte tekst is de oorspronkelijke vraag van het bevoegd gezag [REDACTED] [REDACTED] van de Provincie Gelderland). Daaronder wordt antwoord gegeven in normale tekst.

Poelkikker

1. *Graag de aanvraag intrekken voor het doden van poelkikker. Indien er alles aan gedaan wordt om het doden van poelkikker te voorkomen is het niet noodzakelijk om het doden van poelkikker aan te vragen.*
 - a. Akkoord
2. *Graag onderbouwen waarom de al verwijderde bosschage niet geschikt was als leefgebied van de poelkikker.*
 - a. Dit gebied was in het nader onderzoek aangemerkt als geschikt leefgebied van poelkikker. Echter vindt er op het terrein regulier onderhoud plaats. Daarvoor is er in het voorjaar van 2022, gesnoeid en gekapt door de groenbeheerder van het terrein. Door het regulier onderhoud is de bodem compact en is er geen vorming van een humuslaag. Hierdoor is de bosschage niet optimaal geschikt als winterhabitat voor poelkikker.
3. *Op welke wijze wordt het kruidenrijk grasland/braakliggend terrein gerealiseerd en beheerd zodat dit geschikt is als leefgebied voor poelkikker?*
 - a. Realisatie: Kruidenrijk grasland wordt voor de werkzaamheden starten ingezaaid met een kruidenrijk zadenmengsel, zodat er al een zaadbank aanwezig is onder de panelen, als ze worden geplaatst. Door de grote hoeveelheid kruiden wordt er ook een grotere biodiversiteit verwacht en meer insecten, wat voldoende voedsel voor poelkikker zal opleveren.
 - b. Beheer: het terrein zal 1 à 2 x per jaar worden gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd. Er zal 10cm boven het maaiveld worden gewerkt zodat poelkikkers en andere kleine dieren en insecten kans hebben om weg te duiken en niet worden gedood.

4. *Graag onderbouwen waarom braakliggend terrein even geschikt is als het plangebied voorheen was denk daarbij aan winterhabitat en foerageergebied voor de poelkikker. Indien de onderbouwing onvoldoende is, dienen de zonnepanelen op een noord-zuid opstelling geplaatst te worden of ten minste 1,5m uit elkaar, zodat er genoeg licht en vocht onder de panelen komt. Daarnaast dient er aan de westzijde een natuurvriendelijke oever gerealiseerd te worden van 10 tot 15 meter, bij voorkeur met een 1:5 verhouding. Daarnaast moet 2 meter van de oever af vrijgehouden worden van paden en zonnepanelen zodat deze grond vergraafbaar blijft.*
 - a. Op het terrein zijn in de nieuwe situatie minder verhardingen en is meer variatie in de hoogte van de vegetatie. Hierdoor kan poelkikker zich makkelijker verplaatsen met schuilmogelijkheden met minder kans op predatie. Doordat er slechts 1 à 2 keer per jaar zal worden gemaaid ontstaat er een ruigte die gedurende het gehele jaar voor dekking zorgt en voor meer muizen. Die zorgen ervoor dat er makkelijker in de grond gekropen kan worden. De grootste activiteit van de poelkikker zal plaatsvinden nabij de watergangen voldoende zonlicht aanwezig is (noordelijk van het plangebied).
 - b. Voor een gelijkmatige opbrengst van energie en piekbelasting van het net te voorkomen is gekozen voor een oost-west opstelling, en niet voor een noord-zuid.
5. *Wordt het aanwezige hek om het perceel onderhouden of vervangen tijdens de werkzaamheden, zo ja, wordt hierbij rekening gehouden met toegang voor poelkikker en ook andere soorten zoals grondgebonden zoogdieren? Wij adviseren het hekwerk 15 cm boven het maaiveld te plaatsen, dit is ook praktisch met onderhoud.*
 - a. De omheining (het hek) dat om het perceel staat blijft staan en blijft in takt. Periodiek worden gebreken hersteld. Er is geen verandering in de situatie.

Het amfibieënscherm dient begin juni te worden gerealiseerd en er mag niet begonnen worden met de werkzaamheden tot en met eind juli. Indien het paddenscherm te laat wordt geplaatst is er kans dat poelkikkers die al gepaard hebben al op het land zijn en geen behoefte hebben om terug te gaan naar het water.

- b. Er wordt voor juni een amfibieënscherm aangelegd, in het jaar dat de werkzaamheden starten. Naar verwachting is dat in 2028/2029.

Kleine marterachtigen

Het is inderdaad onmogelijk om vast te stellen of het gaat om een beverrat of marterachtige. Doordat het plangebied geschikt is voor kleine marterachtige dient er gecompenseerd te worden voor kleine marterachtige. De verwijderde bosschage was geschikt voor kleine marterachtige (daar is ook de waarneming gedaan) eventueel aanwezige verblijfplaatsen en essentieel leefgebied zijn verwijderd. Hierdoor is mogelijk sprake van een overtreding.

6. *Graag aangeven hoe deze verblijfplaatsen en leefgebied gecompenseerd wordt. Indien het voorstel onvoldoende is dienen er twee marterhopen te worden aangelegd. De marterhopen mogen niet verstoord worden tijdens de aanleg van het zonnepark. De aan te leggen takkenrillen mogen tellen als compensatie van een deel van het leefgebied.*
 - a. Er zullen takkenrillen worden aangelegd buiten de omheining, evenals twee marterhopen die zullen dienen als verblijfplaats. Na de realisatie van het zonnepark zullen enkele takkenrillen en de twee marterhopen worden verplaatst naar de binnenzijde van de omheining. Hierdoor is er tijdens de realisatieperiode met werkzaamheden geen kans op verstoring, en zijn de marterachtigen in de permanente situatie nog beter beschermd, doordat het terrein beveiligd en afgebakend wordt.

Veranderingen plangebied

Op basis van luchtfoto's is waargenomen dat er veel veranderingen hebben plaatsgevonden in het plangebied tussen 2022 en 2024.

De veranderingen hebben geleidt tot een verbetering van het plangebied voor poelkikker en verslechtering van het plangebied voor kleine marterachtige door het verwijderen van de struwelen.

7. *Wanneer is de bosschage aan de westkant van het plangebied gekapt?*
 - a. Voorjaar 2022
8. *Waaruit bestond de bosschage aan de westkant van het plangebied? (bos met humuslaag of meer ruigte met stuiken en enkele bomen).*
 - a. Er stonden enkele bomen en het bestond vooral uit bosschage en ruigte. De humuslaag was zeer beperkt, doordat er geen bladophoping plaatsvond. Op enkele plekken groeide er een klein beetje klimop over de grond maar was ook de kale grond zichtbaar is. De grond is compact.
 - b. De opbouw van een humuslaag werd waarschijnlijk beperkt door het regelmatige onderhoud van de bosschage.
9. *Zijn de bomen in het noorden, oosten en zuiden al gekapt of gesnoeid?*
 - a. Ja, eind 2022 begin 2023 zijn de bosschages onderhouden doormiddel van snoei- en kapwerkzaamheden voor het regulier onderhoud. Enkele bomen zijn blijven staan.
10. *Wanneer is de bebouwing gesloopt?*
 - a. Voorjaar 2022

Veranderingen plangebied

In de onderbouwing staat dat invloeden op gebiedsbescherming zijn uit te sluiten door middel van een Aerius-berekening. De berekening is gemaakt in 2021. Toen gold er nog een bouwvrijstelling.

11. *Indien u wilt dat wij opnemen dat invloeden van stikstof zijn uitgesloten moet er een nieuwe Aerius-berekening worden toegevoegd. Als u dat niet doet zullen wij een disclaimer opnemen.*
 - a. De berekening wordt uitgevoerd op het moment dat bekend is wanneer het zonnepark gerealiseerd kan worden, zodat de nieuwe versie van de stikstofberekening gebruikt kan worden. De verwachting is op dit moment 2028/2029.

Planning

Het verwijderen van de vegetatie / kap bomen dient plaats te vinden buiten het broedseizoen (15 maart - 15 juli). Het plaatsen van het zonnepark dient buiten de verstoringzone van broedgevallen plaats te vinden en buiten de winterperiode van poelkikker (15 okt- 15 april).

Dit is niet realistisch in combinatie met de eis voor havik. De bouw van een zonnepanelenpark duurt ongeveer vijf maanden. Voorgaande planning tezamen met de eis voor havik laten slechts 1,5 maand over om te werken.

Anders is 3/4^e van het plangebied niet begaanbaar i.v.m. het nest van havik.

Er zal daarom gewerkt worden met regelmatige broedvogelcontroles door een deskundig ecooloog. Het advies van de ecooloog zal worden opgevolgd. Indien mogelijk zal worden geprobeerd om zoveel mogelijk in de periode na 15 juli te werken met betrekking tot het groenonderhoud en de bijhorende snoei- en kapwerkzaamheden.

In september/oktober wordt het terrein voorbereid voor de realisatie van het zonnepanelenpark. In het daaropvolgende jaar wordt het zonnepanelenpark gerealiseerd tussen april tot en met september. De realisatie lukt niet in het winterseizoen omdat de bodem dan te nat is.

Vleermuizen

12. *Waarom is de bebouwing gesloopt terwijl baltsgedrag is waargenomen?*

De aanwezigheid van een paarverblijf is niet uit te sluiten gezien de waarnemingen in ronde 5 van het vleermuisonderzoek. Door het niet uit kunnen sluiten van een verblijfplaats heeft u mogelijk een overtreding begaan voor vleermuizen.

- a. Er is tijdens het nader onderzoek vastgesteld dat de vleermuis geen binding had met de bebouwing in het plangebied, en dus dat een verblijfplaats daar is uitgesloten.
- b. De onderbouwende tekst is te vinden onder hoofdstuk 4.2.1 van het nader onderzoek met kenmerk 20211091, bijgevoegd als bijlage 2 in het activiteitenplan.

Er waren vleermuizen aanwezig in het plangebied die foerageerde.

13. *Is er sprake van verlichting in het plangebied in de tijdelijke en/of permanente situatie in de actieve periode van vleermuizen?*

- a. Mogelijk wel, dit is nog onbekend omdat nog niet bekend is welke beveiligingsapparatuur en eventueel benodigde verlichting gebruikt kan worden.

14. *Zo ja, hoe, waar en hoeveel verlichting wordt er toegepast?*

- a. Er zullen beveiligingscamera's geplaatst moeten worden (vereiste vanuit de verzekering), er zal worden gekeken naar opties met infrarood.
- b. Indien verlichting nodig/vereist is: er zal worden gestreefd naar verlichting die zo min mogelijk verstorend is (amberkleurig) voor vleermuizen, strooilicht zal worden beperkt door geen licht op het terrein buiten de omheining te laten komen/richten, en de verlichting van boven naar beneden te laten schijnen.

Roofvogels

In de quickscan staat dat er in de bosschage ten west van het plangebied een nest van een havik is waargenomen. In het activiteitenplan staat dat er tijdens het nader onderzoek een sperwer zonder nest is waargenomen. Het is onwaarschijnlijk dat er zowel een havik als een sperwer in dezelfde bosschage zit. Er wordt uitgegaan van een havik nest. Er is mogelijk een overtreding indien er in de broedperiode van havik (en algemene broedvogels) wordt gewerkt. Dit kan voorkomen worden door in de broedperiode van havik (1 februari – 1 september) een verstoring vrije zone van 75m rond het nest aan te houden of te werken buiten de broedperiode van havik.

15. *Graag onderbouwen waarom er bij de kapwerkzaamheden in het westen van het plangebied geen verstoring van havik heeft plaatsgevonden.*

- a. Het nest zat buiten het plangebied, het betrof reguliere kortdurende snoei- en kapwerkzaamheden. Hierdoor is het onwaarschijnlijk dat de havik dusdanig is verstoord dat het nest permanent is verlaten en er geen broedsucces heeft plaatsgevonden.
- b. Graag wil ATKB opmerken dat de broedpiek tussen eind maart en eind mei ligt ([Vogelbescherming – Havik](#)) en de broedperiode tussen begin februari tot half juli valt ([SOVON – Havik](#)).

16. *Wij kunnen deze preventieve maatregel opnemen in de ontheffing. Stemt u daarmee in?*

- a. Nee, want dit is niet werkbaar/uitvoerbaar in de aanlegperiode. De aanlegperiode duurt ongeveer 5 maanden. Tezamen met de andere verstoringsvrije perioden van algemene broedvogels / poelkikker blijft er volgens de voorgestelde werkperiode om verstoring te voorkomen, slechts 1,5 maand over om de werkzaamheden uit te voeren. Dit is te kort om de werkzaamheden af te ronden. Tevens zorgt een verstoringsvrije afstand van 75 meter van het nest ervoor dat ongeveer driekwart van het terrein niet bewerkbaar is, hierdoor kan het zonnepanelenpark niet goed en veilig worden aangelegd met betrekking tot de infrastructuur voor stroom.

Overige soorten

17. *Is er gezocht naar sporen van das?*

- a. Tijdens de quickscan is er gezocht naar sporen van das, er is geen aanwijzing gevonden voor potentiële aanwezigheid van das op het terrein zoals wissels, latrines (mest), graafsporen, prenten, of haren die vastzitten aan het hek.

18. *Is er gezocht naar sporen van bever?*

- a. Tijdens de QuickScan is er gezocht naar sporen van bever, er zijn geen aanwijzingen van bever op het terrein gevonden. Zo ontbraken er een looppad, prenten, of knaagsporen aan bomen/takken direct naast en op het plangebied. Tevens is er ook geen beverdam in de nabijheid van het plangebied waargenomen tijdens de quickscan.

19. *Waarom is de ringslang uitgesloten?*

- a. Ten tijde van de QuickScan waren er geen waarnemingen van ringslang in die omgeving. Het ligt op de grens van het verspreidingsgebied van ringslang en recente controle in NDFF laat zien dat er ten tijde van de QuickScan en het naderonderzoek, geen waarnemingen in de omgeving bekend waren tot zeker 5 jaar daarvoor. Tenslotte waren er geen takkenhopen of broeihopen waargenomen waar ringslang in zou kunnen voortplanten.

Aanvullend, door de gemeente is de omgevingsvergunning reeds verleend (kenmerk: ODR2203074, en tevens bijgevoegd in de bijlage) voor het bouwen van het zonnepanelenpark. Er wordt op dit moment gewacht op het moment dat dit gerealiseerd kan worden, dit hangt af van het moment dat het energienet de extra stroomvoorziening kan aansluiten. De verwachting op dit moment is dat dit in 2028 of 2029 is.

Verder waren er geen vragen. Wij gaan ervan uit dat de antwoorden duidelijkheid bieden.